

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА»
Факультет іноземних мов
Кафедра німецької філології

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ІСТОРІЯ МОВИ

Освітньо-професійна програма

«Німецька мова і література»

перший (бакалаврський) рівень освіти

Галузь знань

01

Освіта / Педагогіка

Спеціальність

014 Середня освіта

(за предметними спеціальностями)

Спеціалізація

014.02 «Середня освіта (мова та література (німецька))»

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від “30” серпня 2022 р.

м. Івано-Франківськ - 2022

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Результати навчання (компетентності)
5. Організація навчання курсу
6. Система оцінювання курсу
7. Політика курсу
8. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Історія мови
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Викладач (-і)	Кандидат філологічних наук, доцент Остапович Олег Ярославович
Контактний телефон викладача	050 513 96 01
Е-mail викладача	oleg.ostapovych@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	лекції, практичні заняття
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС
Посилання на сайт дистанційного навчання	www.d-learn.pnu.edu.ua
Консультації	четвер 16.25
2. Анотація до курсу	
<p>Курс «Історія мови» має на меті ґрунтовну мовознавчу підготовку студента, сприяти розумінню студентами мови як динамічної структури, усвідомлення ними природи і закономірностей її функціонування, особливостей і динаміки процесів, що проходять у мові, мови не як набору правил і винятків, а як результату низки змін, обумовлених як власне мовними чинниками, так і екстралінгвістичними факторами. Показати студентам процеси формування граматичної будови і фонетичної системи сучасної німецької мови. Інспірувати студентів до свідомого оволодіння словниковим запасом мови. Розширити коло інформативних даних студентів з історії німецької літератури. Сприяти поглибленню знань студентів з країнознавства німецькомовних держав.</p> <p>Зміст дисципліни охоплює становлення німецької мови в староверхньонімецький, середньоверхньонімецький, ранньонововерхньонімецький та нововерхньонімецький періоди.</p>	
3. Мета та цілі курсу	
<p>Пояснити процеси, що привели до сучасного стану мови; розкрити системний характер процесів історичної зміни мови і взаємозв'язку між змінами в фонетичній та граматичній будові мови, продемонструвати закономірності історичної еволюції німецької мови.</p>	
4. Компетентності та результати навчання	
<p>4.1. Загальні компетентності :</p> <ul style="list-style-type: none"> • Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій. • Здатність бути критичним і самокритичним. • Здатність спілкуватися німецькою мовою. • Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. <p>4.2. Фахові компетентності :</p> <ul style="list-style-type: none"> • Здатність використовувати в професійній діяльності знання про мову як особливу 	

знакову систему, її природу, функції, рівні.

- Здатність використовувати в професійній діяльності системні знання про основні періоди розвитку німецької мови та літератури, еволюцію напрямів, жанрів і стилів, чільних представників та художні явища.
- Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією з історії мови для розв'язання професійних завдань.

4.3. Результати навчання:

- Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати.
- Знати й розуміти систему німецької мови, її історію та вміти застосовувати ці знання у професійній діяльності.
- Аналізувати мовні одиниці, визначати їхню взаємодію та характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють.
- Знати й розуміти основні поняття, теорії та концепції обраної освітньої спеціалізації, уміти застосовувати їх у професійній діяльності.

5. Організація навчання курсу

Обсяг курсу

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	20
практичні	10
самостійна робота	60

Ознаки курсу

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
V	014 Середня освіта	3	Вибірковий

Тематика курсу

Тема, план	Форма заняття	Література	Завдання, год	Вага оцінки	Термін виконання
Тема 1. Vorgeschichte der deutschen Sprache und Allgemeines zur Charakteristik der althochdeutschen Periode	лекція, групова робота, практичне заняття	2,3,4,5,7,8	переглянути презентацію Проблемні завдання: Аспекти спорідненості германських мов.	5	вересень
Тема 2. Die Hauptcharakterzüge des altgermanischen und des althochdeutschen	лекція, групова робота, практичне	1,2,3,4,5,7	переглянути презентацію Проблемні завдання:	5	вересень

Lautsystems	заняття		Розкрийте суть другого пересуву приголосних.		
Тема 3. Formenlehre des Althochdeutschen	лекція, групова робота, практичне заняття	1,2,3,4,5,7	переглянути презентацію Проблемні завдання: Форми слова іменника в старовірхньонімецькій.	5	вересень
Тема 4. Die grammatischen Kategorien des Substantivs im Althochdeutschen	лекція, групова робота, практичне заняття	2,3,4,5,6,7,8	переглянути презентацію Проблемні завдання: Граматичні категорії іменника в старовірхньонімецькій.	5	жовтень
Тема 5. Das Adjektiv. Die Stammbildung des Adjektivs im Althochdeutschen	лекція, групова робота, практичне заняття	1,2,3,4,5,7	Проблемні завдання: Системне творення різних форм прикметника в старовірхньонімецькій.	5	жовтень
Тема 6. Das Verb.im Althochdeutschen	лекція, групова робота, практичне заняття, самостійна робота	2,3,4,5,7 http://lib.pnu.edu.ua/read.php?id=9107	Підготувати доповідь: Класи сильних дієслів.	10	жовтень
Тема 7. Allgemeine Charakteristik des Mittelhochdeutschen	лекція, групова робота, практичне заняття	1,2,3,4,5,	Підготувати доповідь: Розширення території вжитку німецької мови в середньовірхньонімецький період.	5	листопад
Тема 8. Das phonologische System im Mittelhochdeutsch	лекція, групова робота, практичне	2,3,4,5,6,7 http://lib.pnu.edu.ua/read.php?id=9107	Підготувати доповідь: Фонологізація умлаута.	10	листопад

	заняття, самостійна робота				
Тема 9. Die frühneuhochdeutsche Periode	лекція, групова робота, практичне заняття	1,3,4,5,7	Підготувати доповідь: Розвиток книгодрукування в ранньовісній німецькій період.	5	листопад
Тема 10. Die neuhochdeutsche Zeit	лекція, групова робота, практичне заняття, самостійна робота	2,3,4,5,7 http://lib.pnu.edu.ua/read.php?id=9107	Підготувати доповіді: Утворення загальнонімецької національної літературної мови.	10	грудень

6. Система оцінювання курсу

Загальна система оцінювання курсу	Система оцінювання курсу відбувається згідно з критеріями оцінювання навчальних досягнень студентів, що регламентовані в університеті. Допуск до іспиту становить максимум 50 балів, бал за складання іспиту (підсумковий контроль) становить максимум 50 балів.
Вимоги до письмової роботи	Передбачене одне письмове підсумкове тестування (максимум 15 балів)
Практичні заняття	Оцінюється відвідуваність усіх 5 занять упродовж семестру за 5-бальною шкалою. Максимальна кількість 35 балів розраховується як середнє арифметичне усіх занять з ваговим коефіцієнтом 7.
Умови допуску до підсумкового контролю	При виставленні допуску до іспиту (максимум 50 балів) враховуються навчальні досягнення студентів (бали), набрані на поточному опитуванні під час контактних (аудиторних) годин, при виконанні завдань для самостійної роботи, а також бали підсумкового тестування.

7. Політика курсу

Загальна максимальна сума балів, яка присвоюється студентові за курс, становить 100 балів, яка є сумою балів за виконання практичних завдань, підсумкове тестування, самостійну роботу (модуль 1) та бали, отримані під час іспиту (модуль 2). Допуск до іспиту передбачає отримання рейтингової підсумкової оцінки (максимум 50 балів, мінімум 25 балів). При виставленні рейтингового підсумкового балу обов'язково враховується присутність студента на заняттях (у тому числі на лекційних), активність студента під час практичного заняття; недопустимість пропусків та запізнь на заняття; користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час опитування та виконання письмових завдань; списування та плагіат, а також результати відпрацювання з поважної причини пропущених занять.

Студент, який не набрав 25 балів, до іспиту за відомістю №1 не допускається. У такому випадку до початку екзаменаційної сесії студент користується повторним правом отримати допуск на складання іспиту за відомістю №2 на консультаціях викладача (перескладання пропущених тем, виконання індивідуальних завдань).

8. Рекомендована література

1. Ernst P. Deutsche Sprachgeschichte. - Berlin, 2002
2. B. Maxymtschuk, N. Petraschuk. - Lehr- und Übungsbuch zur Geschichte der deutschen Sprache. - Lwiw, 2003.
3. Bublyk W.N. Geschichte der deutschen Sprache. - Вінниця, 2004
4. .Penzl, Herbert: Frühneuhochdeutsch. – Bern etc.: Lang, 1984. – 203 S.
5. .Schmidt, Wilhelm (Hrsg.): Geschichte der deutschen Sprache. – Berlin: Volk und Wissen, 2004. – 412 S.
6. .Sonderegger, Stefan: Grundzüge deutscher Sprachgeschichte: Diachronie des Sprachsystems. Bd. I. – Berlin/New York: Springer, 1979. – 324 S.
7. Taddey, Gerhard. Lexikon der deutschen Geschichte, Personen, Ereignisse, Institutionen von der Zeitwende bis zum Ausgang des 2. Weltkrieges. 2. überarbeitete Auflage: Alfred Kröner Verlag. — Stuttgart, 1983. — 1392 s

Викладач Остапович Олег Ярославович